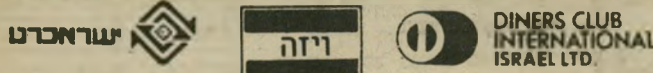

מודעות בטלפון

לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף
03-227117/8

(שממנה ירדו בשל משבר "מיהו יהודי") מבלי שבוחרים יחשבו זאת כבגידה. לכן שינו בו במקום את עמדתם, ונמנעו מלהצביע נגד תקציב המדינה, שעמד באותו רגע לקריאה שלישית ואחרונה. הסכר ח"כ מיכאל חזני (מפד"ל): "ההוראות אשר חברי סיעתנו קיבלו מאת מיפגתם היו להצביע נגד התקציב... אולם כרגעים האחרונים נפל כנראה רכר מה במדינה וכפי שמוסרים, נמסרה הודעה חשובה ביותר בקול ישראל..."

שיסע אותו חברו לסיעה, צחק רמאל: "ברדיו הודיעו שיש גיוס כללי" המשיך חזני: "אם ירדעו זו נכונה, אנחנו סבורים... שעל אף היותנו באופוזיציה, מידת אחריותנו היא גדולה במידה כזו, שנחשוב כי אולי מוטב שלא יהיו מתנגדים לתקציב המדינה בשעה כזו"

גיבור הערב היה, בלי ספק, מנחם בגין. גם הוא לא ידע איזו מילחמה עומדת לפרוץ נגדו, אך מנוי וגמור היה עימו לעמוד בראש הצועדים.

קרא בגין: "המטה הכללי של צבאנו הכריז על גיוס כללי של כל החיילים בגיוס... הודעה על גיוס, בין כללי או לא-כללי, הנמסרת באוזני העם והעולם, היא בכל מדינה הודעה החשובה ביותר אשר תיתכן בחייה. כרגע זה איננו יודעים מאומה מה גרם להודעה, יתכן, אם ישנו גיוס כללי, שצבאנו עומד לצאת למיצעים... אם צבאנו המגויס כתוצאה ממה שאירע, ייקרא לפעולה — כולנו נעמוד מאחוריו... כולנו נעמוד כאיש אחד"

עד כאן קטעים מן הדיווח של או. עיניתי השבוע בדיברי הכנסת, ונרמתי: שם מופיע נוסח אחר השונה כמה פרטים חשובים מן הנוסח שפירסמו אנחנו למחרת המאורע.

בדיברי הכנסת רשומים אותם הדברים כך: "ההודעה על גיוס, בין כללי ובין לא-כללי, הנמסרת באוזני העם והעולם, היא בכל מדינה הודעה החשובה ביותר אשר תיתכן בחייה. כרגע זה איננו יודעים מאומה, מה גרם להודעה. יתכן, אם ישנו גיוס כללי, שצבאנו עומד להיקרא למיצעים. יתכן שהגיוס יתבטל. אולם, לכל הירעות הודעה פומבית על גיוס, הודעה אשר לא נשלחה ליחידים אלא הנמסרת לעם כולו, משנה לחלוטין את המצב במדינה... הצבעתנו בעניין התקציב אין לה כל קשר עם האפשרות שאם צבאנו המגויס, כתוצאה ממה שאירע, ייקרא לפעולה, כולנו נעמוד מאחוריו."

כלומר: נוספו המילים "יתכן שהגיוס יתבטל". נעלמו המילים: "נעמוד כאיש אחד".

הכנסת מוסרת את הדו"ח הסטנוגרפי של כל נאום לגנאם, למחרת היום, כדי שיתקן את הסיגנון. נראה כי בגין השתמש בהזדמנות זו כדי לשפץ את הנאום, לאור העובדות שכבר בהמשך אותו ערב התגלה שהתרגיל כולו נבע מאיבה. כבר בדיווח שפורסם למחרת היום כעיתון חרות, ביטאנו של בגין, הופיע נוסח משופץ, לאור ידיעה זו. אך גם הוא אינו זהה עם הנוסח כדיברי הכנסת. שם נאמר: הצבעתנו על התקציב אין לה כל קשר עם עמדתנו בין (ז) מה שעלול להתרחש, אם אמנם יתרחש. אם צבאנו נקרא לפעולה, נעמוד כולנו, ללא יוצא מן הכלל, מאחוריו, כפי שעמדנו תמיד... מאחורי צבאנו נעמוד כאיש אחד."

שרי הממשלה המבוהלים, ששהו בכנסת, גיסו באופן קדחני להתקשר עם האדם היחיד שהיה מסוגל להכריז מילחמה מבלי לשאול אותם: ראש הממשלה ושר הביטחון, רודר בך גוריון. כאשר נוצר לבסוף הקשר, הסתבר שחלה טעות. בך גוריון עצמו מיהר להסיק מסקנה. הוא פטר את עצמו מכל אחריות, מינה ועדת חקירה והדיח מייד שני אלופים: ראש אג"ם וסגן הרמטכ"ל מאיר זורע, וראש אמ"ן, האלוף יהושפט הרכבי.

קוים י"ג.

לרגל תרגילי הגיוס של צה"ל נזכרו השבוע רבים בתרגילי הגיוס הגדול שהסעיר את הארץ באחד באפריל 1959, ושנכנס לפולקלור הישראלי בשם "ברווזימים" — על שם הצופן של אחת היחידות שנקראו.

קראתי השבוע מחדש את כתבת העולם הזה (1123, מיום 8.4.59), שפורסמה אחרי המאורע, ונוכחתי לרעת שפשוט אין מה להוסיף עליה. היו בה כבר אז כל העובדות וכל הרקע הסמוי, שנחשף מאז.

את המאורע עצמו תיארו אז "העולם הזה" כך:

בשעה 20.05 שידר קול ישראל, כאמצע התוכנית של פריקציה, הודעה דרמטית, שדרשה מן המאזינים להישאר ליד המקלטים כדי להמתין להודעה חשובה. במשך שעה חזרה התחנה כמה פעמים על הודעה זו.

האופי המיוחד של ההודעה יצר מייד אווירה מתוחה ברחבי הארץ. כערים ביטלו המאזינים מייד את תוכניותיהם לאותו ערב, ויתרו על הליכה לקולנוע ולתיאטרון. במשקים הועיקו המאזינים את חבריהם אל המקלטים... רוב המאזינים סברו כי הממשלה עומדת להצהיר על פיחות ערך הלידה.

הפצצה עצמה התפוצצה בשעה 9. ליד המיקרופון עמד יגאל ברק, אחד הקריינים הצעירים של קול ישראל, שהתמחה בתקופת מיכצ'סיני בסיגנון המתקני של גיבוריות כרובת, מן הסוג שבו היו קרייני מוסקווה מוריעים, בתקופת המלחמה, על ניצחונות אמיתיים ומדומים של צבאות סטאלין.

הוא לא קרא את החדשות. בקול של שעה הרתי-גורל קרא הודעה של ראש אג"ם יחיאלי: "ההודעה של צה"ל על גיוס חיילי-מילואים, לפי סיסמות היחידות שיוקרא לאחר מכן, אותה הודעה ארוכה חזרה בערבית, בהונגרית, ברומנית ובלאדינו. עד שהסתיימה ההודעה בשפה התשיעית, כבר היה ברור לכל המאזינים כי צה"ל הכריז על גיוס כללי של מאות אלפי חיילי-מילואים. היתה זאת התרשמות מוצדקת לחלוטין, הן לאור הנוסח הדרמטי של ההודעה עצמה, הן לאור הורעות ההבהלה שקדמו לה מאז השעה 8.

באותו המשך רקות — תקופת-השיא היומית של ההאונה לרדיו — כבר שאלו אלפי גברים את נשותיהם היכן מונח ציודי-המילואים, כבר נירחו תוכניות והוחלפו מבטי-חרדה. כאשר, בתום כל התכונה הזאת, הודיע הקריין רק שלוש סיסמות של יחידות — "להקת אמנים", "ארשת חשיבות" ו-"ברווזימים" — לא הופגה המתחיות. הקהל סבר פשוט כי כהנה לגיוס הגדול, מגייס צה"ל את אותן היחידות שתפקידן הטכני הוא להכין את התכונה הממונית.

...הצד ההומוריסטי של הפרשה סופק על-ידי מנהיגי האומה בכנסת.

...חברי הכנסת לא עשו רק צחוק מעצמם — הם ביימו, ללא הכנה, סאטירה עוקצנית על המישטר השורר בישראל.

רקות מעטות אחרי שידור הודעת הגיוס בקול ישראל הגיעה ההמולה במליאת הכנסת לשיא. בכנסת, כמו ברחוב, שררה הרעה שהוכרז על גיוס כללי, וכי בכל רגע עומדת לפרוץ מלחמה. איש לא ידע איזו מלחמה, מלחמה לשם מה, מלחמה נגד מי.

אבל כל אחד מחברי הכנסת הגיב בדרכו. קראה יושבת-ראש הישיבה, ככה אידלסון (מפא"י), כפאתוס: "חברי הבית מה הפאניקה? בבקשה לשבת! ביקשתי לברר... אני יודעת שעברנו בכנסת הזאת רגעים קשים והתגברנו עליהם!"

הדתיים הכינו כהרף-עין שהנה הגיעה הדרמנות היסטורית: אם פרצה מלחמה, הם יכולים לעלות בחזרה על עגלת הקואליציה

א.א.א.א.

איתן עמיחי הדברת מזיקים

בע"מ מומחים לדברת תיקנים (ג'וקים), תועי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 790114-5-6 רש"מס' 21 עסק 481/75 שפירח על בריאותך ורכושך

נוי זה אריק שחף?

אריק שחף מוכר מכשירים אלקטרוניים ומכונות לישראלים במינכן - במחירי הנחה מדהימים! כדאי לך לטלפן כבר מגמל-התעופה 089)365095/6

מודעה זו תזכה אותך בבונוס נוסף!

אלטרנטיבה

בעיקבות בינוס-חתירום שגערך לפני שבוע ושבו תוחלט לטוס את הקמת המפלגה החדשה, נערך בינוס פעילים שיימשך

ביום חמישי זה, 17 בנובמבר,

בשעה 7.30 בערב,

בבית בני-ברית,

רח' קפלן פינת המאספים, תל-אביב.

כל מי שמוכנים להשתתף ביוזמה החדשה - מוזמנים.

הנושא:

המשך הדיון על דרכי הפעולה